

MAAHANMUUTTAJATAUSTAISTEN HUOLTAJIEN KOKEMUKSIA OPPIMISEN TUKEMISESTA VALMISTAVALLA LUOKALLA

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Sosionomi (AMK)

Syksy 2023

Victoria Kaleva

Sosionomi (AMK)

Tekijä Victoria Kaleva

Työn nimi Maahanmuuttajataustaisten huoltajien kokemuksia oppimisen tukemisesta valmistavalla luokalla

Ohjaaja Liisa Harakkamäki

Tiivistelmä

Vuosi 2023

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää huoltajien kokemuksia valmistavan luokan oppilaiden oppimisen tukemisesta ja koulun kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Valmistavan opetuksen tavoitteena on auttaa maahanmuuttajataustaisia lapsia tai nuoria kehittämään suomen tai ruotsin kielen taitoa, integroitumaan uuteen kouluympäristöön ja uuteen kulttuuriin. Tutkimuksessa selvitettiin, millainen tuki valmistavalla luokalla on vanhempien mielestä tehokasta ja miten yhteistyötä kodin ja koulun kanssa voidaan kehittää. Tavoitteena oli selvittää huoltajien kokemuksia valmistavan luokan oppimisen tukemisesta ja vanhempien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

Tietoperustassa tarkasteltiin perusopetukseen valmistavaa opetusta, oppimisen tukemista valmistavassa opetuksessa sekä koulun yhteistyötä maahanmuuttajatausten perheiden kanssa. Opinnäytetyö oli tutkimuksellinen, ja sen aineistonkeruu toteutettiin puolistrukturoituna teemahaastatteluna, johon osallistui viisi valmistavan luokan maahanmuuttajataustaisten oppilaiden huoltajaa. Aineisto analysoitiin kolmesta yhtenäisestä teemasta ja sen tuloksena ryhmiteltiin.

Tulosten mukaan valmistavan luokan oppilaille tärkeä tuki oli opettajien ja koulun henkilökunnan ystävällinen ja kannustava asenne sekä tuki äidinkielellä tai lapsen puhumalla kielellä. Myös muut tekijät vaikuttivat valmistavaan opetukseen ystävien saaminen ja samankieliset oppilaat, oppilaiden määrä luokassa, kotitehtävien määrä, lasten yksilöllisten tarpeiden ja elämäntilanteiden huomioon ottaminen. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kaikki haastateltavat olivat tyytyväisiä valmistavan opetuksen järjestämisestä sekä vuorovaikutukseensa opettajien ja koulun kanssa.

Avainsanat maahanmuuttajataustainen, valmistava luokka, tuki, yhteistyö

Sivut 22 sivua ja liitteitä 2 sivua

Degree Programme in Social Services

Author Victoria Kaleva

Subject Experiences of guardians with an immigrant background in supporting learning
in the preparatory class

Supervisors Liisa Harakkamäki

Abstract

Year 2023

The purpose of this thesis was to explore caregivers' experiences on the supportive learning in the preparatory classes in collaboration with the school. The goal of preparatory education is to assist students with an immigrant background helping them to acquire sufficient Finnish or Swedish language skills for their better adjustment to the new school environment and culture. Based on the parents' opinions, the present study revealed the effective ways of support and the ways of support that might be further developed in the cooperation between students' families and school. The goal was to analyze the guardians' experiences on supportive learning and possible ways of school-guardian cooperation.

The database looked at the goals of preparatory education, the support students receive during preparatory education, factors influencing that and the ways of school-family collaboration. Data were collected through a semi-structured thematic interview with five caregivers of preparatory class students with immigrant background. The obtained data were analyzed and grouped as a result according to three unified topics.

According to the results, friendly and encouraging attitudes from teachers and school staff, as well as support in the child's home language or language spoken, were important factors for students. As researched, preparatory education was also influenced by the presence of friends and classmates speaking the same language, the number of students in the class, the amount of homework, and the consideration of the individual needs and life situations of the children. As a conclusion, it can be stated that all respondents were satisfied with the organization of preparatory education and interactions with teachers and the school.

Keywords maahanmuuttajataustainen, valmistava luokka, tuki, yhteistyö

Pages 22 pages and appendices 2 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Maahanmuuttajataustaiset oppilaat peruskoulussa	2
2.1	Maahanmuuttajataustaiset Suomessa	2
2.2	Perusopetukseen valmistava koulutus	3
2.3	Oppimisen tukeminen valmistavassa opetuksessa	4
2.4	Yhteistyö maahanmuuttajatausten perheiden kanssa	5
2.5	Aiemmat tutkimukset.....	7
3	Opinnäytetyön toteutus	8
3.1	Opinnäytetyön tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset.....	8
3.2	Aineiston hankinta ja tutkimusmenetelmät	9
3.3	Aineiston analyysi	10
3.4	Opinnäytetyön eettisyys ja kestävyys.....	11
4	Tulokset	12
4.1	Valmistava opetus huoltajien näkökulmasta.....	12
4.2	Lasten tukeminen valmistavan opetuksen aikana	14
4.3	Kodin ja koulun välinen yhteistyö	15
5	Johtopäätökset.....	16
6	Pohdinta.....	19
	Lähteet	21

Kuvat, taulukot ja kaavat

Tauko 1. Maahanmuutto Suomeen.....	3
Kuva 1. Haastattelun pääkysymykset.....	11

Liitteet

Liite 1.	Haastattelurunko
Liite 2.	Aineistohallintasuunnitelma

1 Johdanto

Tällä hetkellä Suomessa asuu pysyvästi noin 500 000 maahanmuuttajataustaista ihmistä ja heidän määränsä lisääntyä jatkuvasti (Tilastokeskus, 2023). Suomessa on erilaisia tukiohjelmia ja resursseja, joilla autetaan maahanmuuttajia sopeutumaan uuteen asuinympäristöön, oppimaan suomea ja saamaan erilaista tukea esimerkiksi koulutuksessa ja työllistymisessä (Työ ja -elinkeinoministeriö, n.d.).

Maahanmuutto herättää erilaisia kysymyksiä ja huolenaiheita, kuten keskustelua kulttuurisesta monimuotoisuudesta, suomen tai ruotsin kielen oppimisesta sekä kantasuomalaisten ja maahanmuuttajien toistensa kulttuurien ymmärtämisestä (Henttonen, & Alhanen, 2023). Esimerkiksi Berneliuksen ja Huillan (2021, s. 68) selvityksen mukaan maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulokset ovat heikompia kuin muiden oppilaiden. Mielestäni tämä voi johtua monista syistä, kuten kielellisistä haasteista, kulttuurieroista, sopeutumisvaikeuksista ja mahdollisesta syrjinnästä. Oppilaiden on vaikeampi ymmärtää opetusta ja tehdä tehtäviä sekä ilmaista itseään, jos he eivät hallitse koulun käyttämää kieltä. Maahanmuuttajataustaisilla oppilailla voi olla erilaisia käsityksiä siitä, mikä on hyvä oppimistapa tai mitä on tärkeää oppia. Tämä voi vaikuttaa heidän motivaatioonsa ja sitoutumiseensa opiskeluun.

Lapset, jotka ovat vasta muuttaneet Suomeen tai joiden suomen tai ruotsin kielen taito on heikko, aloittavat opiskelun valmistavassa opetuksessa. Valmistavan opetuksen tavoitteena on auttaa maahanmuuttajataustaisia lapsia tai nuoria kehittämään suomen tai ruotsin kielen taitoa, integroitumaan uuteen kouluympäristöön ja uuteen kulttuuriin. Valmistavalla opetuksella on erittäin tärkeä rooli maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimisen tukemisessa. Valmistava opetus tarjoaa oppilaille kielikoulutusta, kulttuurien välisen ymmärryksen edistämistä ja muuta tukea, joka auttaa heitä sopeutumaan uuteen kouluympäristöön ja parantamaan oppimistuloksiaan. On tärkeää, että valmistava opetus suunnitellaan huolellisesti, jotta siitä on hyötyä oppilaille. Valmistavan opetuksen tulisi olla kohdennettua ja yksilöllistä, ja se tulisi suunnitella vastaamaan oppilaiden yksilöllisiä tarpeita ja taitotasoa. (Opetushallitus, 2015)

Yhteistyö on myös tärkeä osa valmistavaa opetusta, sillä oppilas tarvitsee monipuolista tukea oppimisensa edistämiseksi (Opetushallitus, 2017). Uskon, että jokainen maahanmuuttajataustainen huoltaja haluaa lapsensa oppivan uuden kielen ja integroituvan uuteen kulttuuriin mahdollisimman nopeasti ja menestyksekkäästi. Monet huoltajista eivät

kuitenkaan itse puhu kieltä eivätkä tunne suomalaista koulujärjestelmää ja kulttuuria. He saavat kuitenkin yhdessä lastensa kanssa oman kokemuksensa kommunikaatiosta ja vuorovaikutuksesta sen koulun kanssa, jossa lapsi opiskelee valmistavalla luokalla.

Viime aikoina on tutkittu (Panula & Parviainen, 2016; Pajari, 2022; Närhi, 2017; Hietanen & Ylitalo, 2014) opettajien ja maahanmuuttajaoppilaiden kokemuksia opettamisesta ja oppimisesta valmistavalla luokalla, mutta huoltajien näkökulma on tutkittu vähemmän. Tässä opinnäytetyössä tutkin maahanmuuttajataustaisten huoltajien kokemuksia valmistavan luokan oppimisen tukemisesta ja vanhempien kanssa tehtävästä yhteistyöstä.

2 Maahanmuuttajataustaiset oppilaat peruskoulussa

Opinnäytetyöni aihe on maahanmuuttajataustaisten huoltajien kokemukset oppimisen tukemisesta valmistavalla luokalla. Keskeiset käsitteet opinnäytetyössäni ovat maahanmuuttajataustaiset Suomessa, perusopetukseen valmistava opetus, oppimisen tukeminen valmistavassa opetuksessa, koulun yhteistyö maahanmuuttajatausten perheiden kanssa ja aiemmat tutkimukset. Lisäksi avaan tässä luvussa aiheeseeni liittyviä aiempia tutkimuksia.

2.1 Maahanmuuttajataustaiset Suomessa

Suomessa maahanmuuttajataustainen henkilö -termistä on olemassa useita käsityksiä. Maahanmuuttaja on henkilö, joka on muuttanut toiseen maahan (Migri, n.d.). Tilastokeskuksen (n.d.-a) mukaan ulkomaalaistaustaisena eli maahanmuuttajataustaisena pidetään henkilöä, jonka molemmat vanhemmat tai yksi vanhempi on syntynyt ulkomailla.

Suomen maahanmuuttopolitiikka perustuu useisiin yhteisiin linjauksiin ja sopimuksiin sekä kansainvälisiin sitoumuksiin. Tärkeimmät sopimukset, jotka ohjaavat Suomen maahanmuuttopolitiikkaa, ovat seuraavat: Euroopan ihmisoikeussopimus, kidutuksen vastainen yleissopimus, lapsen oikeuksien sopimus ja Geneven pakolaissopimus. Suomessa on omia lakeja ja asetuksia maahanmuuttoon liittyen. Näitä ovat muun muassa perustuslaki, ulkomaalaislaki, Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta, kansalaisuuslaki, Laki kotoutumisen edistämisestä ja yhdenvertaisuuslaki, jotka määrittelevät maahanmuuttajien oikeudet, velvollisuudet ja maahanmuuttoprosessin. (Sisäministeriö, n.d.)

Maahanmuuton syyt ovat esimerkiksi työ, parisuhde, perhesiteet, pakolaisuus, turvapaikanhaku ja suomalaiset sukujuuret. Suomi tarvitsee maahanmuuttajia monesta eri syystä. Yksi tärkeimmistä syistä on väestön ikääntyminen ja työvoiman tarve. Suomessa on yhä enemmän vanhuksia, mikä aiheuttaa haasteita julkiselle sektorille ja työmarkkinoille. Maahanmuuttajat voivat auttaa tasapainottamaan työmarkkinoita ja täyttämään avoimia työpaikkoja. (Sisäministeriö, n.d.)

Suomessa on ollut viime vuosina kasvava määrä maahanmuuttajia. Kuten taulukosta 1 näkyy, vuonna 2022 Suomeen muuttaneiden määrä kasvoi vuoteen 2010 verrattuna lähes 25 000 henkilöllä. Maahanmuuttajien taustat vaihtelevat suuresti, ja he tulevat eri puolilta maailmaa, mutta suurin osa on tullut Euroopan maista. Tällä hetkellä Suomessa pysyvästi asuu noin 500 000 maahanmuuttajataustaista ihmistä. (Tilastokeskus, 2023)

Taulukko 1. Maahanmuutto Suomeen. (Tilastokeskus, 2023)

Vuosi	2010	2015	2020	2022
Henkilö	25636	28746	32898	49998

Maahanmuuttajien määrän tasainen kasvu lisää myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrää peruskoulussa. Esimerkiksi vuonna 2015 Uudellamaalla perusopetuksessa vierasta kieltä puhui 10,9 % opiskelijoista. Suurin osa opiskelijoista (16,8 %) opiskeli Vantaalla. (Portin, 2017, s. 27)

2.2 Perusopetukseen valmistava koulutus

Perusopetuslain (628/1998 § 5) mukaan kunnat voivat järjestää maahanmuuttajataustaisille lapsille perusopetukseen valmistavaa opetusta. Yhden lukuvuoden kestävä perusopetukseen valmistava koulutus järjestetään niille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole esi- ja perusopetukseen tarvittavaa kielitaitoa (Opetushallitus, 2017). Oikeus valmistavaan opetukseen koskee myös kansainvälistä suojelua hakevia tai tilapäistä suojelua saaneita lapsia (Opetus- ja kulttuuriministeriö, n.d.).

Valmistava opetus on tärkeä osa lasten ja nuorten sopeutumisprosessia uuteen ympäristöön ja koulutusjärjestelmään. Valmistavan opetuksen tavoitteena on auttaa maahanmuuttajataustaisia lapsia tai nuoria kehittämään suomen tai ruotsin taitoa, integroitua uuteen kouluympäristöön ja uuteen kulttuuriin. (Opetushallitus, 2015) Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman (2015) perusteiden mukaan 6–10-vuotiaille

lapsille järjestetään vähintään 900 tuntia perusopetukseen valmistavaa koulutusta ja vähintään 1 000 tuntia tätä vanhemmille lapsille. Jos oppilas osoittaa riittävät tiedot, taidot ja valmiudet, hän voi siirtyä eteenpäin koulutusjärjestelmässä ennen kuin edellä mainittu tuntimäärä on täytynyt. Jokaiselle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelma, jossa määritellään oppimisen tavoitteet, oppiaineet, integroituminen yleisopetukseen ryhmään ja tukitoimet (Opetushallitus, 2017). Oppilaan valmistavan koulutuksen tavoitteisiin vaikuttavat seikat sisältävät oppilaan kielitaidon suomen tai ruotsin kielessä ja oppilaan aikaisemman koulunkäyntihistorian. Perusopetukseen valmistavaa opetusta voidaan järjestää sekä ryhmässä että yhdelle oppilaalle. Valmistavan opetuksen aikana oppilaat sijoitetaan ikätason mukaisiin perusopetusryhmiin. Tämä auttaa heitä sopeutumaan ja integroitumaan muiden oppilaiden joukkoon, kehittämään suomen tai ruotsin kielen taitoa ja omaksumaan oppiaineiden sisältöä. (Opetushallitus, 2015)

Valmistavassa opetuksessa kielen oppimisella on keskeinen rooli. Oppilaat opiskelevat suomea tai ruotsia toisena kielenä sekä saavat tukea äidinkieltänsä kehittämiseen. (Opetushallitus, 2015) Valmistavien luokkien oppilaat opiskelevat suomea tai ruotsia eri oppiaineiden tunneilla kuten esimerkiksi suomen, matematiikan tai käsityön oppitunneilla. (Opetushallitus, 2017) Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oppilas integroituu perusopetukseen ja koulun toimintakulttuuriin, tutustuu perusopetuksen työtapoihin, oppii työskentelemään itsenäisesti ja tiimissä, kehittämään tieto- ja viestintätekniisiä taitoja sekä tiedonhakutaitoja. Oman äidinkielen kehittäminen on tärkeää valmistavassa opetuksessa. Kun oppilas osaa jo hyvin omaa äidinkieltään, hänellä on vahva perusta kielen rakenteiden ja toimintojen ymmärtämiselle. Tämä ymmärrys voi helpottaa uuden kielen, kuten suomen tai ruotsin, oppimista. Valmentava opetus toteutetaan eriytyllä tavalla. Valmistavan opetuksen järjestämisessä otetaan huomioon oppilaiden väliset erot kielitaidossa, oppimisvalmiuksissa, kiinnostuksen kohteissa ja motivaatiossa sekä oppimistarpeissa. (Opetushallitus, 2015)

2.3 Oppimisen tukeminen valmistavassa opetuksessa

Perusopetuslain mukaan (628/1998 § 16) jokaista oppilasta voidaan tarvittaessa tukea oppimisessa ja koulunkäynnissä. Valmistavan opetuksen oppilas voi saada tukiovetusta, mutta erillistä valtionavustusta tukiovetukseen ei ole (Opetushallitus, 2017).

Perusopetuslaissa (628/1998) on säädetty kolme oppimisen ja koulunkäynnin tuen tasoa: yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Tarvittaessa kaikki oppilaat saavat yleistä tukea. Jos yleinen tuki ei riitä, oppilas saa tehostettua tukea. Tehostettu tuki on jatkuvampaa ja voimakkaampaa kuin yleinen tuki. Se tarjotaan oppilaalle säännöllisesti, pitkäkestoisesti ja

se sisältää intensiivisempiä ja yksilöllisempiä tukitoimia. Oppilaalle voidaan esimerkiksi tarjota lisäresursseja ja tukitoimia, kuten yksilöllistä ohjausta, pienryhmäopetusta tai sopeutettuja opetusmateriaaleja. Tehostettu tuki perustuu moniammatilliseen yhteistyöhön ja ennen tehostetun tuen aloittamista kirjoitetaan pedagoginen arvio. (Opetushallitus, 2014) Perusopetuslain (628/1998) mukaan erityinen tuki muodostuu sekä erityisopetuksesta että muusta oppilaan tarvitsemasta tuista. Tavoitteena erityisen tuen järjestämisessä on taata kaikille oppilaille tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja koulunkäyntiin sekä edistää oppilaiden hyvinvointia koulussa. Erityisopetus tarjoaa oppilaille, joilla on oppimisvaikeuksia tai muita erityistarpeita, yksilöllistä opetusta tai pienryhmäopetusta. Lisäksi oppilaille tarjotaan muita tarvittavia tukitoimia kuten tukiopetus, ohjaus, yksilökohtainen oppilashuolto, erityisiä opetusmateriaaleja tai apuvälineitä. Päätös erityistuesta tehdään oppilaan pedagogisen selvityksen perusteella. Pedagoginen selvitys tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajien, opettajien ja muiden moniammatillisten kanssa. (Opetushallitus, 2014)

Lisäksi valmistavalla luokalla keskeisiä tukitoimenpiteitä voivat olla opettajan vuorovaikutuksellinen tuki, opetus ja tuki omalla äidinkielellä, oppimisvaikeuksien varhainen tunnistaminen ja erityisopetuksen menetelmien käyttäminen, koulun ja perheen välinen yhteistyö kaikissa oppilasta koskevissa asioissa sekä oppilashuollon palveluiden tarjoaminen kuten kouluterveydenhuolto, psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä monialaisen asiantuntijaryhmän tuki. (Opetushallitus, 2017) Suurissa kunnissa, kuten Helsingissä, Vantaalla, on viime aikoina alkanut monikielinen ohjaaja -malli. Monikielisen ohjaajan tehtävänä on tukea oppijoiden ja huoltajien kotoutumista ja osallisuutta koulutusjärjestelmässä. Esimerkiksi he voivat auttaa oppilaita ja huoltajia opintojen suunnittelussa ja ohjata oppilaita oikeanlaisen tuen piiriin. (Aaltonen ym., 2021; Vantaan kaupunki, 2023) Lisäksi koululla voi olla esimerkiksi resurssiopettaja tai koulunkäyntiavustaja, joka puhuu oppilaan äidinkieltä.

2.4 Yhteistyö maahanmuuttajataustien perheiden kanssa

Perusopetuslain (628/1998 § 3) mukaan koulutus on toteutettava yhteistyössä perheiden kanssa. Koulutuksen järjestäjä vastaa kodin ja koulun yhteistyön mahdollistamisesta ja kehittämisestä. Onnistuneen yhteistyön ehtona on koulun henkilökunnan aloitteisuus ja henkilökohtainen vuorovaikutus huoltajien kanssa. Perheen ja koulun välisessä yhteistyössä tulee ottaa huomioon perheen yksilölliset tarpeet sekä kielelliset ja kulttuuriset erityispiirteet. Koulun ja kodin välinen yhteistyö keskittyy oppilaan hyvinvoinnin ja turvallisuuden tukemiseen ja on osa koulun toimintakulttuuria. Huoltaja vastaa lapsensa kasvatuksesta ja

lapsen oppivelvollisuuden suorittamisesta. Oppilas on myös kouluyhteisön jäsen ja siksi koulu tukee myös kotona tapahtuvaa lapsen kasvatusta ja vastaa lapsen opetuksesta ja kasvatuksesta. Koulu luo edellytyksiä perheen ja koulun yhteistyölle, jonka pääperiaatteita ovat luottamus, tasavertaisuus ja keskinäinen kunnioitus. Huoltaja saa koululta tietoa lapsensa koulutuksen etenemisestä ja kehityksestä sekä osallistuu myös opetuksen järjestämiseen liittyvien asioiden käsittelyyn. (Opetushallitus, 2014)

Tärkeää on myös perheen ja koulun yhteistyö oppilaan tukemisen järjestämisessä. Tuen oikea-aikaisuus, kaiken tarvittavan tiedon antaminen hoitajille, vanhempien osallistuminen lapsen oppimisen tukemiseen, oppilaiden edistymisen arviointi ja monet muut asiat ovat osa perheen ja koulun säännöllistä yhteistyötä. (Opetushallitus, 2014) Onnistunut kodin ja koulun yhteistyö voi auttaa lasta integroitumaan suomalaiseen yhteiskuntaan monin tavoin. Kun vanhemmat ovat aktiivisesti mukana lapsensa koulunkäynnissä, he voivat oppia suomalaisesta koulutusjärjestelmästä ja saada paremman ymmärryksen siitä, mitä lapsen koulutus vaatii. Tämä auttaa vanhempia tukemaan lapsen koulunkäyntiä kotona ja antaa heille mahdollisuuden olla aktiivisesti mukana lapsensa elämässä. (Hietanen & Ylitalo, 2014, ss. 86–92)

Lämsän (2013, s. 51) mukaan yhteistyössä on tärkeää huoltajien tunne siitä, että heitä kuullaan lastaan koskevista asioista. Yleisimmät koulun ja kodin yhteistoimintamuodot ovat erilaisia ilmoituksia, tietoja ja viestejä (Orell, 2020, s. 26). Panulan ja Parviaisen tutkimuksessa (2016, s. 77) todetaan, että tapaamisten määrä riippuu usein oppilaista ja heidän vanhemmistaan ja joskus yhteistyö joidenkin vanhempien kanssa on tiiviimpää kuin toisten kanssa. Räsänen (2002, s. 98) mukaan vanhempien kulttuurinen tausta ja perinteet vaikuttavat heidän vuorovaikutukseensa koulun kanssa.

Kulttuuriset erot voivat vaikuttaa vanhempien odotuksiin koulutuksesta, näkemykseen opettajista ja koulun roolista sekä kommunikaatiotapoihin ja -tottumuksiin. Monille monikulttuurisesta ympäristöstä tuleville vanhemmille suomalainen koulu ja koulun toimintakulttuuri on vieras käsite. Joissakin kulttuureissa pidetään epäkunnioittavana opettajan ammattitaitoa kohtaan, jos vanhempi on liian tiiviisti mukana koulun toiminnassa. Joskus maahanmuuttajat eivät luota viranomaisiin ja koulun henkilökuntaan, joten he välttävät osallistumista koulun asioihin. (Khan, 2021)

Yhteistyö koulun ja perheen välillä tapahtuu usein opettajan aloitteesta (Räsänen, 2002, s. 98). Opettajien mielestä vanhempien passiivisuus liittyy heidän huonoon suomen kielen taitoonsa. Useimmiten vanhemmat ottavat yhteyttä kouluun ilmoittaakseen lapsen

poissaolosta. (Panula & Parviainen 2016, s. 77) Myös maahanmuuttajaperheet saattavat osata käyttää sähköisiä viestintäjärjestelmiä huonosti, koska jotkut vanhemmat eivät osaa lukea ja kirjoittaa tai heillä ei ole nettiyhteyttä, joten he voivat jäädä ilman tietoa koulun toiminnasta tai lapsen koulunkäynnistä (Säävälä 2013, ss.125–127).

Opetussuunnitelman mukaan koulujen tulee ottaa huomioon perheiden monimuotoisuus ja erilaiset tarpeet (Opetushallitus, 2014). Esimerkiksi Helsingin ja Vantaan kouluissa on monikielisiä ohjaajia, joiden tehtävänä on helpottaa kodin ja koulun yhteistyötä, tarjota vanhemmille tukea ja tietoa suomalaisesta koulutusjärjestelmästä sekä opastaa huoltajia esimerkiksi Wilman käytössä huoltajien äidinkielellä (Aaltonen ym., 2021; Vantaan kaupunki, 2023).

2.5 Aiemmat tutkimukset

Opettajien ja maahanmuuttajaoppilaiden kokemuksia valmistavan luokan opettamisesta ja oppimisesta sekä perheiden vanhempien kokemuksia yhteistyöstä koulun kanssa on tutkittu seuraavissa tutkimuksissa, joita avaan tässä luvussa.

Tuuli Panula ja Aino Parviainen (2016) tutkivat valmistavien luokkien opettajien kokemuksia ja näkemyksiä siitä, miten tuetaan oppilaiden integroitumista suomalaiseen koulujärjestelmään. Tutkimuksen tulosten mukaan opettajien työolosuhteisiin vaikuttavat tekijät ovat opetuksen järjestelyt, ryhmäkoot, opetusmateriaalit, avustajien saatavuus ja yhteistyö moniammatillisen henkilökunnan kanssa. Tärkeä osa opettajan työtä on kodin ja koulun yhteistyö. Opettajien mukaan maahanmuuttajataustaisten oppilaiden vanhemmat ottavat yhteistyöasioissa melko passiivisen asennon heikon suomen kielen taidon vuoksi. (Panula & Parviainen, 2016, ss. 42, 99–100)

Suvi-Maria Pajari (2022) tutki taustalla olevia tekijöitä, koulujen toimintamalleja sekä pedagogisia keinoja, jotka edistävät ja tukevat onnistunutta osallistavaa valmistavaa oppimista. Tutkimuksen tulosten mukaan koulun rakenteelliset ja hallinnolliset päätökset sekä luokanopettajan opetuksen suunnittelu ja toteutus ovat osallistavan valmistavan opetuksen onnistumisen tekijöitä. Rakenteellisia ja hallinnollisia päätöksiä ovat selkeiden rakenteiden luominen koulun päivittäiseen toimintaan, tarvittavien resurssien saatavuus, opettajien perehdytys ja toimivan koulukulttuurin luominen. Luokanopettajien mielestä yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa on erittäin tärkeää sekä oppilaan oppimisen että

kotoutumisen vuoksi, mutta haasteina ovat yhteisen kielen puute ja kulttuurierot. (Pajari, 2022, ss. 29, 69–70)

Suomalaisessa peruskoulussa opiskelevien maahanmuuttajaoppilaiden kokemuksia Minna Närhi (2017) on selvittänyt pro gradu -tutkielmassaan Kokemukset oppimista tukevista tekijöistä valmistavassa opetuksessa ja sen jälkeisessä siirtymässä perusopetukseen. Närhi tutki tekijöitä, jotka tukevat nuorten oppimista valmistavalla opetuksella ja sen jälkeen perusopetuksessa. Närhin pro gradu -tutkielman mukaan oppilaiden mielestä oppimista tukevia tekijöitä ovat heidän oma motivaationsa sekä koulun tarjoama tuki (Närhi, 2017, ss. 5–6, 57–58).

Kirsi Hietanen ja Maria Ylitalo kokemana tutkivat maahanmuuttajavanhempien kokemuksia ja mielipiteitä kodin ja koulun yhteistyöstä pro gradu -tutkielmassaan Kodin ja koulun yhteistyö maahanmuuttajataustaisten vanhempien. Tutkimuksen tulosten mukaan yhteistyössä koulun kanssa vanhempien voimavaroja ovat Suomessa asumisen pituus ja kielitaidon taso. Tutkimuksessa huomioitiin myös vanhempien aktiivisuus ja halu vaikuttaa lasten opetukseen liittyviin asioihin. Hietanen ja Ylitalo muodostivat myös kehämallin, jonka avulla opettajat ja koulun henkilökunta voivat kehittää yhteistyökäytäntöjä. (Hietanen & Ylitalo, 2014, ss. 25, 86–92)

3 Opinnäytetyön toteutus

Tässä luvussa käsitellään opinnäytetyön toteutusta. Opinnäytetyö tehtiin kvalitatiivisena tutkimuksena, jonka tarkoituksena on selvittää huoltajien kokemuksia valmistavan luokan oppimisen tukemisesta ja koulun kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Opinnäytetyössä käytetty tutkimusmenetelmä on teemahaastattelu, jonka tuloksia analysoitiin kvalitatiivisen sisällönanalyysin välityksellä.

3.1 Opinnäytetyön tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyöni tarkoituksena on selvittää huoltajien kokemuksia valmistavan luokan oppimisen tukemisesta ja koulun kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tutkimukseni keskittyy maahanmuuttajalasten vanhempien kokemuksiin. Selvitän, millainen tuki valmistavalla luokalla on vanhempien mielestä tehokasta ja miten yhteistyötä kodin ja koulun kanssa voidaan kehittää. Kohderyhmänä on valmistavan luokan maahanmuuttajataustaisten

oppilaiden huoltajia. Kaikkien haastateltavien lapset ovat valmistuneet valmistavasta opetuksesta keväällä 2023.

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

- Mitä huoltajat kertovat lastensa oppimisen tukemisesta valmistavan opetuksen aikana?
- Mitä huoltajat kertovat koulun kanssa tehtävästä yhteistyöstä?

3.2 Aineiston hankinta ja tutkimusmenetelmät

Tämä tutkimus on kvalitatiivinen eli laadullinen. Kvalitatiivisen tutkimuksen yksi keskeisistä tavoitteista on luoda kokonaisvaltainen ja syvälinen kuva tutkittavien elämäntilanteista, kokemuksista, näkemyksistä ja tunteista (Hirsjärvi ym. 2007, s. 157). Lähtökohtana on tutkittavien omien kokemusten selvittäminen (Tuomivaara, 2005, s. 30). Laadullinen tutkimus pyrkii ymmärtämään ilmiöitä niiden luonnollisissa konteksteissa (Hirsjärvi ym., 2007, s. 160).

Tutkimusmenetelmää valittaessa sen tehokkuus, taloudellisuus, tarkkuus ja luotettavuus ovat tärkeitä. Haastattelu on yleinen menetelmä kvalitatiivisessa tutkimuksessa, jossa pyritään ymmärtämään yksilöiden kokemuksia ja elämäntilanteita. (Hirsjärvi & Hurme, 2011, ss. 34–36). Haastattelun etuna on, että sitä voidaan säädellä tilanteen mukaan, ja myös se, että haastateltava voi paljastaa enemmän kuin tutkija ennustaa (Hirsjärvi ym., 1997, s. 200). Haastattelu koostuu useista vaiheista: haastattelurungon laatiminen, haastattelun suorittaminen, haastattelun analysointi ja vastausten koodaaminen. Haastattelussa haastattelijan kokemus ja taidot ovat tärkeitä. Myös haastatteluun valmistautuminen ja sen suorittaminen vievät paljon aikaa. (Hirsjärvi & Hurme, 1991, s. 26, 2011, s. 34.)

Opinnäytetyöni aineisto hankittiin teemahaastattelun avulla. Hirsjärvin ja Hurmen (2011, s. 47) mukaan teemahaastattelu on puolistrukturoitu menetelmä, jossa haastattelu suoritetaan tutkijan ennakoanalyysin perusteella valitsemien keskeisten aiheiden perusteella. Haastattelun aiheet ovat samat kaikille haastateltaville, mutta haastattelukysymykset voivat vaihdella. Opinnäytetyössäni haastattelun aiheet ja kysymykset olivat samat kaikille haastateltaville.

Teemahaastattelu keskittyy tiettyihin keskustelunaiheisiin, kuten valmistava koulutus, lapsille valmistavan opetuksen aikana annettava tuki sekä koulun ja kodin välinen yhteistyö

huoltajien näkökulmasta. Teemahaastattelussa mielekkäiden vastausten etsimisen tulee olla sopusoinnussa tutkimuksen tarkoituksen ja tutkimuksen kysymysten kanssa. Haastateltavia valittaessa on huomioitava ne ihmiset, jotka voivat tarjota tarvittavaa materiaalia tutkittavista asioista. (Hirsijärvi & Hurme, 1991, ss. 36–66)

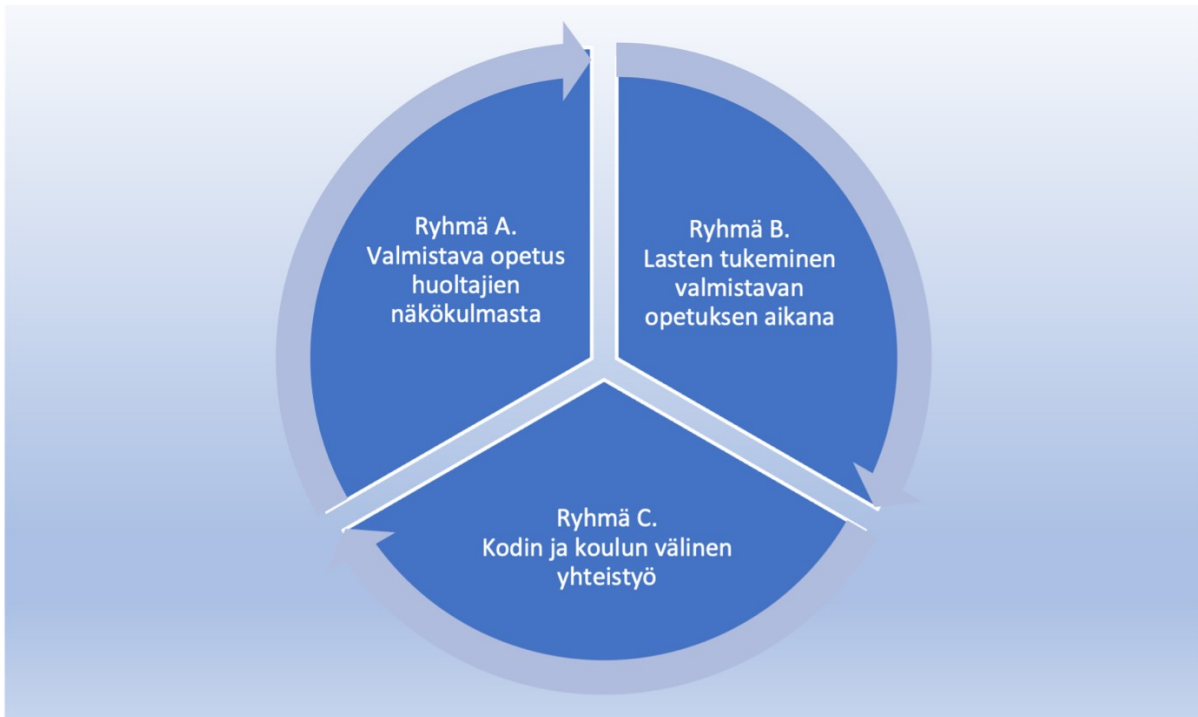
Tein teemahaastattelurungon (liite 1) tutkimuskysymysten ja aikaisempien tutkimusten perusteella. Haastatteluun osallistui viisi valmistavan luokan huoltajaa kahdesta pääkaupunkiseudun koulusta. Haastattelun aika ja paikka oli sovittu haastateltavien kanssa. Kaksi haastattelua tehtiin kasvokkain pääkaupunkiseudun kirjastossa, kaksi haastattelua Teams-sovelluksella ja yksi puhelimitse kaiuttimen kautta. Kaikki haastattelut äänitettiin haastateltavien luvalla. Ennen haastattelua kerroin haastateltaville tutkimuksen tarkoituksesta, haastateltujen henkilötietojen anonymiteetistä ja tutkimuksen tietosuojaselosteesta. Haastateltavat ja haastattelija puhuvat sujuvasti sama kieltä, eikä haastatteluun tarvittu tulkkia. Käänsin haastattelujen avulla hankitun aineiston suomeksi pyrkien saamaan niin sanatarkat käännökset kuin oli mahdollista.

3.3 Aineiston analyysi

Tutkimusaineiston analyysi toteutettiin kvalitatiivisella sisällönanalyysillä. Sisällönanalyysin tavoitteena on tutkittavan ilmiön selkeän kuvauksen luominen ja sitten aineiston tiivistäminen. Haastatteluaineiston sisällön analyysin tekeminen sisältää haastattelun materiaalin tarkastelemisen, yhtäläisyyksien ja erojen etsimisen ja tiivistämisen. Analyysin prosessi alkaa haastattelumateriaalin perusteellisella lukemisella ja aineistoon tutustumisella. Haastattelun temaattista aineistoa analysoitaessa sen sisältö luokitellaan aiheittain ja sitten analysoidaan erilaisia näkökulmia, niiden eroja ja yhtäläisyyksiä. Haastatteluaineiston tiivistämisen tavoitteena on keskeisten asioiden poimiminen haastattelusta. (Tuomi & Sarajärvi, 2009, ss. 126–159)

Jo haastattelua suunniteltaessa opinnäytetyön aineisto oli jaettu kolmeen isompaan ryhmään (kuva 1). Kysymykset ja teemat suunniteltiin vastaamaan tutkimuskysymyksiin ja tavoitteisiin.

Kuva 1. Haastattelun pääkysymykset

Ensimmäinen ryhmä eli A sisältää materiaalia, jonka avulla pystyin selvittämään, kuinka vanhemmat ymmärtävät valmistavan opetuksen tavoitteet sekä kuinka heidän lastensa koulutus valmistelevassa luokassa onnistuu. Toiseen ryhmään eli B kuuluu materiaali, jossa käsitellään oppilaan tukemista ja tekijöitä, jotka tukevat oppilaan oppimista valmistavan opetuksen aikana. Kolmannessa ryhmässä eli C analysoidaan tietoa siitä, kuinka huoltajat tekivät yhteistyötä koulun kanssa, sekä huoltajien ehdotuksia tällaisen yhteistyön kehittämiseksi.

Hirsjärven ja Hurmeen (1991, s.115) mukaan teemahaastattelun sisältöä voidaan tarkastella monilla eri tasoilla. Voidaan analysoida teemahaastattelun sisältöä tarkastelemalla yksittäisten sanojen tai ilmausten esiintymistä. Voidaan myös analysoida aineistoa teemojen perusteella. Koska haastattelut oli äänitetty, litteroin ne ensin tekstiksi taulukkoon, jotta niitä olisi helpompi analysoida. Analyysiprosessin alussa määrittelin, että etsin informaatiota seuraavista kolmesta yhtenäisestä teemasta: vanhempien käsitykset tavoitteista, oppilaan tukeminen ja huoltajien yhteistyö koulun kanssa. Tekstin analysoinnin jälkeen löysin lauseita ja ilmauksia, jotka liittyvät toisiinsa tai ilmaisevat samanlaisia ajatuksia ja ryhmittelin niitä.

3.4 Opinnäytetyön eettisyys ja kestävyys

Opinnäytetyössäni noudatetaan eettistä tieteellistä käytäntöä ja periaatteita. Tutkimuksen tieteellisen käytännön ohjeiden mukaan tutkimus edellyttää rehellisyyttä, tarkkuutta ja

eettisesti järkevien tutkimusmenetelmien käyttöä tiedonkeruussa ja arvioinnissa. Tutkimuksessa on tärkeää turvata tutkimukseen osallistuneiden suojele. Tutkija vastaa oman tutkimuksensa eettisyydestä, eettisistä ja moraalisisista ratkaisuista. Tutkimukseen osallistuvien tulee saada selkeää tietoa tutkimuksen sisällöstä ja henkilötietojen käsittelystä. (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2023) Ihmisiin kohdistuvassa tutkimuksessa on erityisen tärkeää noudattaa tiukkoja eettisiä ohjeita, jotka kunnioittavat ihmisoikeuksia (Tuomi & Sarajärvi, 2009, 131).

Noudatin opinnäytetyössäni hyvää eettistä tieteellistä käytäntöä ja periaatteita. Ennen tutkimuksen suorittamista sain tarvittavat tutkimusluvut ja tutkittavien suostumukset. Tässä tutkimuksessa huomioitiin haastateltujen yksityisyyden suoja. Tutkimuksessa ei mainita haastateltujen nimiä, asuinpaikkaa tai niiden maiden nimiä, joista he ovat tulleet Suomeen. Tiedonlähteiden esittäminen ja tulosten viittaaminen ovat tärkeitä osia opinnäytetyötäni, ja ne auttavat tarkentamaan tutkimukseni luotettavuutta ja läpinäkyvyyttä. Tutkimuksessa saamani ja käyttämäni tiedot sekä tutkimuksen tulokset raportoitiin rehellisesti ja tarkasti.

4 Tulokset

Tässä luvussa esitän valmistavan luokan oppilaiden huoltajien kokemusten kolmeosaisen analyysin tulokset. Opinnäytetyöni aineisto koostuu viidestä teemahaastattelusta. Haastattelut olivat luottamuksellisia, ja siksi käytän tekstissäni vain sanaa "huoltaja" kuvaamaan haastateltavia.

4.1 Valmistava opetus huoltajien näkökulmasta

Ensimmäisen kysymysryhmän (valmistava opetus huoltajien näkökulmasta) vastauksista kävi selväksi, kuinka vanhemmat ymmärtävät valmistavan opetuksen, kuinka hyvin heidän lastensa opiskelu valmistavalla luokalla meni ja missä määrin huoltajien odotuksia valmistavan opetuksesta täytyivät. Kaikkien huoltajien mukaan valmistavan koulutuksen päätavoite on suomen kielen oppiminen. Jotkut vanhemmat huomauttivat myös, että valmistavan koulutuksen tavoitteena on myös tutustuminen uuteen maahan, sen perinteisiin ja koulutusjärjestelmään.

Tämä on lapsen sopeutuminen hänelle tuntemattomaan ympäristöön, koska maat ovat erilaisia, kulttuurit ovat erilaisia ja lapselle annetaan aikaa sopeutua, alkaa ymmärtää kieltä ja tutustua muihin lapsiin.

Tämä on tutustumista maahan, jotta lapsi voi tuntea olonsa mukavammaksi, kun lisää oppimista alkaa.

Yleisesti lähes kaikki huoltajat arvioivat, että heidän lastensa opiskelu valmistavalla luokalla sujui varsin hyvin. Huoltajat korostivat ystävien merkityksen uudessa koulussa ja maassa.

- -lapsen oli vaikea löytää ystäviä, koska lapset olivat eri-ikäisiä. Ja ongelmat olivat juuri ystävien löytämisessä. Lapsi on saapunut vieraaseen maahan ja etsii intuitiivisesti ystävää. Ja koska hän ei osannut suomea, hän etsii niitä, jotka voisivat puhua hänen kanssaan äidinkielellään tai kielellä, jota lapsi osaa. Nyt lapsi on siirtynyt yleisopetukseen, eikä kukaan luokalla halua kommunikoida hänen kanssaan. Eikä lapsellani ollut mitään ongelmia oppimisessa. Hän opiskeli hyvin omassa kotimaassaan.

Aluksi se oli erittäin vaikeaa, varsinkin tyttärelleni, koska muut lapset valmistavalla luokalla olivat pienempiä ja hänellä ei ollut ystäviä, mutta opiskelu oli tyttärelleni helpompaa kuin pojalleni. Pojastani tuntui hyvältä, koska hänellä oli paljon samanikäisiä ystäviä. Olen tyytyväinen heidän opiskelustansa.

Yksi huoltajista kohtasi ongelman lapsensa käyttäytymisessä valmistavan opetuksen alussa ja opettajan reaktiossa tähän tilanteeseen.

Kyse oli lapsista, koska lapset sodan jälkeen ja se oli sekaluokka ja aluksi lapset olivat stressaantuneita. He rikkoivat leluja, leikkivät ruokasalissa veitsillä ja haarukoilla, ja meidät kutsuttiin kouluun, että meidän pitää keskustella lasten kanssa, jotta lapset eivät käyttäytyisi noin...

...oli epämiellyttävä nuhtelemisen takia, koska en ole itse ymmärtänyt miksi lapseni voi tehdä niin. Olemme siirtyneet uuteen kouluun, eikä meitä kohtaan tullut enää nuhtelemista.

Positiivisina kokemuksia valmistavasta opetuksesta vanhemmat mainitsivat esimerkkejä kuten lapsi kävi koulua mielellään, huoltajan toiveet huomioitiin lapsen opetuksessa,

vuorovaikutus muiden luokan oppilaiden kanssa oli suomen kielellä ja äidinkielellä, koulun ruokaa sekä aikuisten suhtautumisesta lapsiin.

Valmistavan luokan opetuksesta huoltajien tärkein odotus oli se, että lapsi oppii kommunikoidaan suomen kielellä. Huoltajat arvioivat eri tavalla, missä määrin heidän odotuksensa täyttyivät. Yksi huoltajista ei osannut arvioida lapsensa kielitaitotasoa, koska hän itse ei puhu suomea. Toinen vanhempi odotti enemmän. Yksi on täysin tyytyväinen. Toiselle huoltajalle oli tärkeämpää, että lapset nauttivat koulusta.

- - hyvä, että he integroituvat kouluun eivätkä pelkää mitään, että he löytävät ystäviä ja käyvät koulua mielellään. Se toteutui 80 % ja olen tyytyväinen tulokseen.

4.2 Lasten tukeminen valmistavan opetuksen aikana

Tutkimuksen toisen kysymysryhmän vastaukset osoittavat, että lapset saivat seuraavia tukimuotoja valmistavalla luokalla opiskellessaan:

- Opettajien ja henkilökunnan ystävällinen asenne ja henkilökohtainen tuki. Huoltajien mukaan opettajat ja henkilökunta olivat empaattisia ja tukevia oppilaille, mikä loi positiivisen ja kannustavan oppimisympäristön.
- Tuki äidinkielellä tai lapsen puhumalla kielellä. Tuki äidinkielellä auttoi oppilaita ymmärtämään opetusmateriaalia ja kommunikoidaan tehokkaammin opettajien ja henkilökunnan kanssa.
- Koulun ja perheen välinen yhteistyö. Vanhemmat olivat yhteydessä kouluun ja olivat kiinnostuneita saamaan tietoja lapsen oppimisesta, käyttäytymisestä ja ominaisuuksista.

Huoltajan näkökulmasta valmistavan opetuksen aikana oppilaista myös voivat tukea seuraavat tekijät: koulukaverit, jokaisesta lapsesta kiinnostunut opettaja, opettajan hyväksyntä ja kannustus, kouluympäristö sekä vuorovaikutus vanhempien kanssa.

On tärkeää yhdistää lapset, että heistä tulisi ystäviä...

Alussa paljon riippuu siitä, kuinka opettaja löytää lähestymistavan toisesta maasta tulleeseen lapseen. Ja koko kouluympäristö.

- - lapsen tuki ja hyväksyntä. On tärkeää etsiä lapsesta positiivisia puolia ja kannustaa häntä... Ja sitten hän motivoituu tekemään enemmän ja enemmän... On tärkeää, että he (opettajat) huomaavat onnistumisia, vaikkakin pieniä.
- - hyväksyvä ja psykologinen tuki, kommunikointi vanhempien kanssa.

4.3 Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Koulun ja perheen välinen yhteistyö pyrkii tukemaan oppilaiden hyvinvointia ja turvallisuutta ja on osa koulun toimintakulttuuria (Opetushallitus, 2014). Siksi kysyin myös huoltajilta heidän kokemuksiaan kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä. Haastateltavien ensisijaiset kommunikaatiokeinot koulun kanssa olivat Wilma, viestejä, tapaamisia opettajien kanssa ja puheluita. He ovat osallistuneet myös henkilökohtaisiin tapaamisiin opettajan kanssa ja vanhempainiltoihin, joihin kutsuttiin tulkki. Melkein kaikki huoltajat sanoivat haastatteluissa, että heillä ei ollut negatiivista kokemusta yhteistyöstä koulun kanssa ja että he pitivät kaikesta, mitä suomalaisissa kouluissa tapahtuu.

Pidimme kaikesta. Kotimaassamme suhtautuminen lapseen on aivan erilainen.

Kotimaamme ja Suomen koulujen välillä on eroa. Olemme kaikkeen tyytyväisiä.

Eräs huoltajista totesi kodin ja koulun yhteistyössä positiivisena sen, että luokalla oli monikielinen opettaja.

Meillä oli monikielinen opettaja ja kaikki oli minulle selvää, sain kysyä kaikkea. Tämä on positiivinen asia. Edellisessä koulussa oli suomenkielinen opettaja ja kommunikointi oli vaikeampaa.

Toinen huoltaja kertoi positiivisesta kokemuksestaan puhelinkeskustelusta opettajan kanssa.

- - Kerran opettaja soitti minulle ja keskustelimme selkosuomeksi... Selvitimme kaiken heti ja kaikki tuli selväksi. Haluaisin jatkossakin tietää, mitä tapahtuu lapseni kanssa koulussa. Lapseni kertoo minulle paljon, mutta haluaisin myös saada tietoa koulusta. Entä jos lapsi pelkää kertoa jotain, voivat olla erilaisia tilanteita. On hyvä, kun olemme yhteydessä opettajaan...

Huoltajat haluaisivat, että lapset saisivat lisää apua sopeutumiseen maahan, eikä vain kielen oppimiseen. Esimerkiksi yhteiset tapaamiset luokahuoneessa kaikkien vanhempien ja oppilaiden kanssa voivat olla osa lasten sopeutumisprosessia Suomeen ja kouluympäristöön. Haastateltavien mielestä oppilaiden uuteen kouluympäristöön sujuvamman sopeutumisen mahdollistamiseksi koulun henkilökunnan tulisi ottaa huomioon asiat, jotka he totesivat haastattelussa.

Minulle ei ole riittänyt, että koulussa oli vain yksi kerho. Ehkä voidaan järjestää laulujen tai tanssien kerhoja koulussa, jotta lapset voisivat kommunikoida enemmän näissä kerhoissa ja luoda ja kehittää suhteita muiden lasten kanssa.

En muista, että minulta olisi kysytty lapsen yksilöllisiä luonteenpiirteitä. Tämä on myös erittäin tärkeää tietää. Koska lapsi voi esimerkiksi sulkeutua, jos jotain on vialla. Esimerkiksi lapseni sulkeutuu välittömästi, jos joku edes hieman korottaa ääntä ja hän tarvitsee aikaa avautua uudestaan. Olisi kiva, jos kyseltäisiin sellaisista ominaisuuksista.

- - valmistavat luokat pitää muodostaa iän mukaan. 7- ja 12-vuotiaat lapset ovat eri ikäisiä. Myös läksyjä tulee antaa enemmän ja opetella lisää suomenkielisiä sanoja.

5 Johtopäätökset

Opinnäytetyöni tulokset antavat tietoa maahanmuuttajataustaisten huoltajien kokemuksista oppimisen tukemisesta valmistavalla luokalla. Ensimmäisen kysymysryhmän avulla sain selville, kuinka vanhemmat ymmärtävät valmistavaa opetusta ja kuinka tyytyväisiä he ovat lastensa oppimisen tuloksiin valmistavalla luokalla. Vanhempien mukaan valmistavan opetuksen tavoitteena on suomen kielen oppiminen sekä uuteen asuinmaahan ja suomalaiseen kouluympäristöön tutustuminen. Nämä valmistavan opetuksen tavoitteet ovat myös opetushallituksen asettamia (Opetushallitus, 2017). Lähes kaikki vanhemmat uskovat, että heidän lapsensa ovat saavuttaneet valmistavalla luokalla heille asetetut tavoitteet. Vain yksi vanhemmista korosti, ettei hän pystynyt arvioimaan lapsensa suomen kielen tasoa, koska hän itse ei vielä osannut suomen kieltä. Kaikki haastatteluihin osallistuneet vanhemmat olivat kiitollisia lapsilleen valmistavan opetuksen järjestämisestä sekä opettajien ja muun koulun henkilökunnan huomaavaisesta asenteesta lapsiaan kohtaan.

Opinnäytetyöni tulosten mukaan valmistavassa opetuksessa onnistuneeseen oppimiseen vaikuttavat tekijät ovat seuraavat: ystävien saaminen ja samankieliset oppilaat, oppilaiden määrä luokassa, kotitehtävien määrä, lasten yksilöllisten tarpeiden ja elämäntilanteiden huomioiden. On huomioitava, että aiemman tutkimuksen mukaan valmistavan luokan oppilaat mainitsivat oppimisen tuen merkittävinä tekijöinä pääosin samat asiat: samankieliset oppilaat, ryhmien muodostumisen sekä opettajien ystävällisen ja huolehtivan asenteen oppilaita kohtaan (Närhi, 2017, ss. 40–46). Opettajat toivat aiemassa tutkimuksessa esille myös sellaisia (pääosin koulujärjestelmään ja koulun toimintaan liittyvät) valmistavan opetuksen onnistumisen tekijöitä kuin selkeiden rakenteiden luominen koulun päivittäiseen toimintaan, tarvittavien resurssien saatavuus, opettajien perehdytys; toimivan koulukulttuurin luominen ja yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa (Pajari, 2022, ss. 69–70).

Mahdollisuus löytää ystäviä ja muodostaa sosiaalisia suhteita on tärkeä tekijä lasten onnistuneessa sopeutumisessa valmistavaan luokkaan ja myöhemmin yleisopetukseen. Opetushallituksen mukaan (2015) opintoryhmät muodostetaan oppilaiden iän mukaan. Haastateltavani totesivat, että valmistavalla luokalla, jossa heidän lapsensa opiskelivat, lasten välillä oli suuri ikäero. Huoltajien mielestä lasten, joilla on suuri ikäero, on vaikeampaa löytää ystäviä samalla luokalla olevista lapsista, koska heillä voi olla erilaisia kiinnostuksen kohteita ja kommunikointitaitoja. Kun lapset kokevat vaikeuksia ystävien löytämisessä, he tuntevat olonsa yksinäiseksi ja syrjäytyneeksi. Yksinäisyyden tunne vaikuttaa negatiivisesti heidän hyvinvointiinsa ja koulumenestykseensä.

Toinen merkittävä tekijä on lasten määrä luokassa. Tämä vaikuttaa siihen, kuinka paljon yksilöllistä huomiota ja tukea jokainen oppilas voi saada opettajalta. Se on erityisen tärkeää oppilaille, jotka tarvitsevat lisäohjausta kielen oppimisessa tai muissa oppimisvaikeuksissa. Opetushallitus (n.d.) ei ole asettanut valmistavan opetuksen ryhmäkokoja. Ratkaisu tähän kysymykseen kuuluu paikallisen koulutuksen järjestäjän toimivaltaan. Ryhmäkoko määritettäessä opetuksen järjestäjä ottaa huomioon oppilaiden iän, koulutuksen ja kielitaustan. Opetushallituksen suositusten mukaan valmistavan luokan optimaalinen koko on 8–10 henkilöä. Tärkeä tekijä ryhmäkoko määritettäessä on jokaisen oppilaan mahdollisuus saavuttaa valmistavan opetuksen tavoitteita. (Opetushallitus, n.d.)

Opinnäytetyöni tulosten mukaan kotitehtävät ja niiden määrä ovat tärkeä osa kielten oppimisprosessia, ja monet vanhemmat uskovat, että ne voivat auttaa lapsia laajentamaan sanastoaan ja parantamaan oppimistuloksiaan. Opettajan jokaisen lapsen yksilöllisten tarpeiden ja elämäntilanteen huomioiminen edistää myös oppimistavoitteiden saavuttamista. Tämä innostaa oppilasta osallistumaan aktiivisemmin oppimisprosessiin ja sitoutumaan

oppimistavoitteisiin. Elämäntilanteet, kuten sota tai muuttaminen uuteen maahan, vaikuttavat merkittävästi lapsen sosiaaliseen ja emotionaaliseen hyvinvointiin koulussa.

Tutkimukseni vahvistaa aiempien tutkimusten ja tietoperustan mukaista tulosta siitä, että yhteistyö on tärkeä osa valmistavaa opetusta. On tärkeää, että opettajat ja vanhemmat kommunikoivat keskenään ja keskustelevat esimerkiksi kotitehtävien merkityksestä, tavoitteista ja määrystä sekä oppilaiden yksilöllisistä tarpeista ja kiinnostuksen kohteista. Kun opettaja ottaa huomioon oppilaan yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet, oppilas voi kokea, että opetus on merkityksellisempää ja motivoivampaa. Lisäksi jokaisella oppilaalla voivat olla erilaisia oppimisvaikeuksia tai haasteita ja kun opettaja tunnistaa nämä haasteet ja tarpeet ajoissa, hän voi tarjota tarvittavaa tukea ja ohjausta. Huoltajat ovat tärkeä osa oppilaiden tukijoukkoa, ja he voivat jakaa tietoa siitä, millaisia haasteita heidän lapsensa ovat kohdanneet oppimisessa tai elämässä ja mitkä keinot ovat auttaneet heitä selviytymään niistä. Esimerkiksi lapsi, joka on kokenut sotaan liittyviä traumoja, kuten väkivaltaa tai menetyksiä, voi kantaa näitä kokemuksia mukanaan kouluun (Diakonissalaitos, n.d.). Uusiin koulukavereihin ja opettajiin tottuminen voi olla haastavaa. Sen takia vuorovaikutus vanhempien kanssa on todella tärkeä.

Aiempien tutkimusten mukaan vanhempien ongelma vuorovaikutuksessa koulun kanssa on suomen kielen puute (Parviainen, 2016, s. 100; Pajari, 2022, ss. 69–70). Omien tulosteni mukaan tämä ongelma ei kuitenkaan ollut niin suuri koulun monikielisten asiantuntijoiden sekä koulutapahtumiin osallistuneiden tulkkien vuoksi. Khanin (2017, s. 67) mukaan monikielisten ohjaajien työskentely kouluissa voi vahvistaa yhteistyötä vieraskielisten vanhempien ja koulun välillä. Tulosteni mukaan koulut, joissa opiskelevat haastateltavieni lapset, helpottavat monikielisessä ympäristössä toimiville vanhemmille osallistumista koulun toimintaan tarjoamalla kielitukea ja mahdollisuuden kommunikoida heille tutulla kielellä. Tämä parantaa vanhempien ja koulujen välistä yhteistyötä ja varmistaa, että vanhemmat saavat tarvitsemansa tiedon ja tuen lastensa koulutukseen liittyvissä asioissa.

Huoltajat haastatteluissa korostivat sellaisen sen tärkeyttä, että lapsensa käyvät koulua mielellään. Tämä antaa mahdollisuuden olettaa, että monet vanhemmat asettavat lastensa henkisen hyvinvoinnin etusijalle valmistavassa luokassa opiskelun tulosten sijaan. Lasten hyvinvointi ja tunne turvallisuudesta ovat perustavanlaatuisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa suuresti heidän oppimiseensa ja elämäänsä.

Kaikki haastateltavat olivat tyytyväisiä vuorovaikutukseen opettajien ja koulun kanssa. Huoltajille oli erittäin tärkeää saada tietoa esimerkiksi siitä, kuinka lapsi on sopeutunut kouluun, mitä hän osaa tehdä hyvin ja mitä ei osaa, mitä vaikeuksia ja haasteita hänellä on. Vanhemmat antoivat myös seuraavat ehdotukset perheen ja koulun yhteistyön kehittämiseksi: vanhempien toiveiden ja tarpeiden huomioiminen koulun toimesta, yhteisten vanhempien ja luokan oppilaiden tapaamisten järjestäminen kouluissa, koulun kerhojen määrän lisääminen.

6 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli selvittää, millainen tuki valmistavalla luokalla on vanhempien mielestä tehokasta ja miten yhteistyötä kodin ja koulun välillä voidaan kehittää. Valmistava opetus valmistele oppilaita siirtymään suomalaiseen kouluympäristöön. Kielen oppiminen on ensisijaisen tärkeää, jotta lapset voivat kommunikoida ja integroitua suomalaiseen yhteiskuntaan, tutustua uuteen asuinmaahan, sen kulttuuriin, yhteiskuntaan ja tapoihin. He oppivat koulun sääntöjä, koulutusjärjestelmää, ja miten koulussa toimitaan. Tämä auttaa valmistavan opetuksen oppilaita sopeutumaan paremmin uuteen oppimisympäristöön. (Opetushallitus, 2015)

Opettajien kiinnostus saada huoltajilta tarkempaa tietoa lapsen luonteen henkilökohtaisista ominaisuuksista mahdollistaa sen, että lapsi integroituu helpommin ja menestyksekkäämmin kouluympäristöön. Tämä voi edistää lasten itsetuntoa ja itseluottamusta, mikä puolestaan voi auttaa heitä integroitumaan kouluympäristöön ja menestymään siellä. Lisäksi tällainen avoin vuorovaikutus opettajien ja vanhempien välillä voi auttaa tunnistamaan mahdolliset haasteet varhaisessa vaiheessa ja löytämään yhdessä ratkaisuja niihin.

Koulun kerhojen määrän lisääminen voi olla erinomainen tapa edistää lasten integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja suomen kielen oppimista samalla kun he saavat mahdollisuuden luoda uusia ystävyyssuhteita. Vanhempien, oppilaiden ja opettajien yhteiset tapaamiset voivat kehittää vanhempien välistä yhteistyötä ja auttaa luomaan vahvemman koulun yhteisön, jossa kaikki osapuolet voivat olla vuorovaikutuksessa lapsen parhaan edun mukaisesti.

Opinnäytetyöni tekeminen oli vaativa prosessi, koska minulla ei ollut kokemusta haastattelujen tekemisestä ja niiden analysoinnista. Ensimmäisen haastattelun jälkeen tajusin, että en ollut ottanut huomioon sitä, että haastateltavillakaan ei ollut kokemusta haastatteluihin osallistumisesta ja heidän saattoi olla vaikea muotoilla vastauksia kysymyksiini. Tulevaisuudessa minun pitääkin valmistella enemmän alakysymyksiä. Olen oppinut myös paljon muuta tärkeää matkan varrella ja voin todeta, että opinnäytetyön tavoitteet on saavutettu.

Tutkimukseni tuloksia huoltajien kokemuksista sekä heidän ehdotuksiaan koulun ja kodin välisen yhteistyön kehittämiseksi voivat hyödyntää asiantuntijat, jotka ovat tavalla tai toisella mukana valmistavan opetuksen järjestämisessä Suomessa. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulosten parantamiseksi tulevassa tutkimuksessa olisi mielenkiintoista tutkia maahanmuuttajataustaisten huoltajien näkemyksiä koulun tuesta ja koulun ja kodin välisestä yhteistyöstä oppilaan valmistavasta koulutuksesta yleisopetukseen siirtymisen jälkeen.

Lähteet

- Aaltonen, P., Bulhan, H., Ibrahim, S., Ranto, S., Roponen, H. & Sun, S. (2021). *Monikielinen ohjaaja -mallin ja kouluvalmentaja-kokeilun arviointi*. Helsingin kaupunki.
<https://tinyurl.com/5n8r93f8>
- Bernelius, V. & Heidi Huilla, H. (2021). *Koulutuksellinen tasa-arvo, alueellinen ja sosiaalinen eriytyminen ja myönteisen erityiskohtelun mahdollisuudet*. Valtioneuvoston julkaisuja.
<https://tinyurl.com/4fe9f93p>
- Diakonissalaitos. (n.d.) *Sodan ja väkivallan lapset ja nuoret*. <https://tinyurl.com/45aevp6p>
- Henttonen, E. & Alhanen, K. (2023). *Maahanmuuttodialogit. Moniäänistä keskustelua maahanmuuton arjesta ja politiikasta*. Sisäministeriö
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164696/SM_2023_9.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Hietanen, K. & Ylitalo, M. (2014). *Kodin ja koulun yhteistyö maahanmuuttajataustaisten vanhempien kokemana* [pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto].
<https://tinyurl.com/mrwysjz2>
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (1991). *Teemahaastattelu*. Yliopistopaino.
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2011). *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Gaudeamus Helsinki University Press.
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2007). *Tutki ja kirjoita* (13. osin uud. laitos). Tammi.
- Khan, M. (2021). *Vanhempien kokemuksia kodin ja koulun välisestä yhteistyöstä yhteisen kielen puuttuessa* [pro gradu -tutkielma, Helsingin yliopisto].
<https://helda.helsinki.fi/server/api/core/bitstreams/a5523614-b8c4-449c-a2e2-39a902865eaa/content>
- Lämsä, A-L. (2013). *Mistä kasvatuskumppanuudessa on kyse?* Teoksessa A-L. Lämsä (toim.), *Verkosto vahvaksi*. PS-kustannus.
- Männikkö, M. (2015). *Maahanmuuttajaoppilaat ja perusopetuksen tuloksellisuus. Tuloksellisuustarkastuskertomus*. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomukset.
<https://www.vtv.fi/app/uploads/2018/06/15103549/maahanmuuttajaoppilaat-perusopetuksen-tuloksellisuus.pdf>
- Maahanmuuttovirasto. (n.d.). *Sanasto*. <https://migri.fi/sanasto>
- Närhi, M. (2017). *Kokemukset oppimista tukevista tekijöistä valmistavassa opetuksessa ja sen jälkeisessä siirtymässä perusopetukseen* [pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto]. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/101733/GRADU-1499422802.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Opetushallitus. (2014). *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*.
<https://tinyurl.com/2jmu96x4>
- Opetushallitus. (2015). *Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet 2015*. <https://tinyurl.com/bdmwfn29>
- Opetushallitus. (2017). *Perusopetukseen valmistava opetus*. <https://tinyurl.com/nhawrb3a>
- Opetushallitus. (n.d.). *Usein kysytyt kysymykset*. <https://tinyurl.com/34z64ps9>
- Opetus- ja kulttuuriministeriö. (n.d.). *Turvapaikanhakijoiden opiskelumahdollisuudet*.
<https://tinyurl.com/3y4mk3a4>
- Orell, M. (2020). *Kodin ja koulun yhteistyö – oletus yhteisestä ymmärryksestä?* (Annales universitatis turkuensis sarja - ser. c osa – tom. 500) [väitöskirja, Turun yliopisto]. Humaniora.
<https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/150842/AnnalesC500Orell.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Pajari, S.-M. (2022). *Luokanopettajien käsityksiä toimivasta inklusiivisesta valmistavasta opetuksesta* [pro gradu -tutkielma, Lapin yliopisto].
https://lauda.ulapland.fi/bitstream/handle/10024/65033/Pajari_Suvi-Maria.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Panula, T. & Parviainen, A. (2016). *Opettajien kokemuksia valmistavan luokan opettamisesta* [pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto].
<https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/49893/URN:NBN:fi:ju-201605232671.pdf?sequence=1>
- Perusopetuslaki 628/1998. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>
- Portin, M. (2017). *Vieraskieliset perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa 2010-luvulla*. Opetushallitus ja tekijät.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/188976_vieraskieliset_perusopetuksessa_ja_toisen_asteen_koulutuksessa_2010-luvulla1.pdf
- Rapo, M. (2011). Kuka on maahanmuuttaja? Tilastokeskus, 1.
https://tilastokeskus.fi/artikkelit/2011/art_2011-02-15_003.html
- Räsänen, R. (2002). Koulu valtaviiran ja moninaisuuden kohtaamiskenttänä. Teoksessa R. Sarras (toim.), *Etiikka koulun arjessa* (ss. 93–111). Otava.
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. (2006). Haastattelu. *KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto*. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto.
https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3.html
- Säävälä, M. (2013). Maahanmuuttajakoti ja koulu yhteistyössä. Teoksessa M. Säävälä (toim.), *Olemme muuttaneet ja kotoudumme: Maahan muuttaneen kohtaaminen työssä*. Väestöliitto.

- Saukkonen, P (2021). *Ulkomaalaistaustaiset pääkaupunkiseudulla: asuminen, työllisyys ja tulot*. Tutkimuksia 2021:1. Helsingin kaupunki.
https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/21_03_10_Tutkimuksia_1_Saukkonen.pdf
- Sisäministeriö. (n.d.). *Suomi panostaa työvoiman maahanmuuttoon*.
<https://intermin.fi/maahanmuutto/tyovoiman-maahanmuutto>
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (2023). *Hyvä tieteellinen käytäntö* (HTK).
<https://tenk.fi/fi/tiedevilppi/hyva-tieteellinen-kaytanta-htk>
- Tilastokeskus. (24.5.2023). *Maahanmuuttoja lähes 50 000 vuonna 2022* [tiedote].
<https://tinyurl.com/2jawxmhk>
- Tilastokeskus. (n.d.-a). *Käsitteet ja määritelmät*. <https://tinyurl.com/bdetw7tc>
- Tilastokeskus. (n.d.-b). *Maahanmuuttajat väestössä*.
<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa.html>
- Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2009). *Laadullinen tutkimus ja sisällön analyysi*. Tammi.
- Tuomivaara, T. (2005). *Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen tutkimus*. Jyväskylän yliopisto.
<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategia/laadullinen-tutkimus>
- Työ ja -elinkeinoministeriö. (n.d.). *Maahanmuuttajien kotoutuminen edellyttää yhdenvertaisuutta ja yhteistyötä*. <https://tem.fi/maahanmuuttajien-kotouttaminen>
- Vantaan kaupunki. (6.4.2022). *Vantaan väestönkasvu alhaisella tasolla*.
<https://www.vantaa.fi/fi/ajankohtaista/uutinen/vantaan-vaestonkasvu-alhaisella-tasolla>
- Vantaan kaupunki. (10.2.2023). *“Olemme kuin silta kodin ja koulun välillä” - monikieliset ohjaajat tukevat oppilasta ja tulkkaavat kulttuurieroja*.
<https://www.vantaa.fi/fi/ajankohtaista/artikkeli/olemmme-kuin-silta-kodin-ja-koulun-valilla-monikieliset-ohjaajat-tukevat-oppilasta-ja-tulkkaavat-kulttuurieroja>

Liite 1. Haastattelurunko

Taustatiedot

1. Mikä ikäinen lapsesi?

Alustavia kysymyksiä:

2. Kuvaile omin sanoin, kokemuksesi näkökulmasta, mitä valmistava opetus on.

- *Miten lapsesi opiskelu valmistavan luokassa sujuu?*

- *Mitkä ovat positiiviset ja negatiiviset kokemuksesi?*

- *Millaisia odotuksia sinulla oli valmistavan opetuksesta ja missä määrin ne täyttyivät?*

3. Kuvaile omin sanoin, kuinka lastasi tuetaan valmistavan opetuksen aikana

- *minkälaisia tukea lapsesi saa?*

- *mitkä tekijät tukevat oppilasta oppimista valmistavan opetuksen aikana sinun näkökulmastasi?*

4. Kuvaile omin sanoin yhteistyötäsi koulun kanssa

- *miten pidät yhteyttä kouluun?*

- *mitkä ovat positiiviset ja negatiiviset kokemuksesi yhteistyötäsi koulun kanssa?*

- *mitä haluaisit kehittää koulun ja kodin yhteistyössä? Mitkä ideoita sinulla on?*

- *mitä koulun (valmistavan luokan opettajan, rehtorin, henkilökunnan) pitää ottaa huomioon yhteistyössä huoltajien kanssa, että oppilaat voisivat sopeutua uuteen kouluympäristöön menestyksekkäämmin?*

Liite 2. Aineistonhallintasuunnitelma

Opinnäytetyön nimi: Maahanmuuttajataustaisten huoltajien kokemuksia oppimisen tukemisesta valmistavalla luokalla

Opinnäytetyön tekijä: Victoria Kaleva

TUTKIMUSAINEISTON TALLENNUS JA SÄILYTYS

Tutkimusaineistoni on haastattelu. Haastattelut suoritetaan kouluissa tai TEAMS:ssa haastateltavalle sopivana ajankohtana. Haastattelun pituus on noin 45 minuuttia. Jokainen haastattelu tallennetaan OneDrivessä.

Opinnäytetyöprosessin aikana opinnäytetyöni tutkimusaineistoa säilytetään OneDrivessä.

HENKILÖTIETOJEN JA ARKALUONTEISTEN TIETOJEN KÄSITTELY

Tutkimusaineistoni ei sisällä henkilötietoa, eikä salassa pidettävää tietoa

Haastateltavalta ei kysytä henkilötietoja, kuten etu- ja sukunimeä, osoitetta, puhelinnumeroa jne. Minua kiinnostaa vain, kuinka kauan hän on asunut Suomessa ja mistä maasta hän on kotoisin.

OPINNÄYTETYÖAINEISTON OMISTAJUUS

Minä omistan opinnäytetyöni aineiston ja tulokset.

OPINNÄYTETYÖAINEISTON JATKOKÄYTTÖ TYÖN VALMISTUMISEN JÄLKEEN

En halua hyödyntää tai antaa tutkimusaineistoani jatkokäyttöön.

Tutkimusaineistoa ei jatkokäytetä. Minä säilytän aineiston tietoturvallisesti vuoden ajan opinnäytetyön hyväksymispäivästä, jotta opinnäytetyön tulokset voidaan tarvittaessa varmistaa ja hävitän tämän jälkeen aineiston tietoturvallisesti.